

СТАНОВИЩЕ

По конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика (Специална педагогика)

Кандидат: Калоян Иванов Дамянов

Автор на становището: проф. д-р Катерина Караджова

Със заповед на ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, № 447 от 27.12.2024г. съм определена за член на Научното жури във връзка с обявен конкурс в „Държавен вестник“, бр. 91/29.10.2024г. за заемане на академична длъжност „доцент“.

Единственият кандидат, който участва в конкурса е гл. асистент д-р Калоян Иванов Дамянов.

1. Описание на конкурсната процедура

Главен асистент д-р Калоян Дамянов има богата и интересна научна продукция. За участие в конкурса са представени 33 научни труда (монографии, публикации, учебници, и доклади в научни форуми) и участие в 4 научно-изследователски и приложни проекта, от които два международни и два на национално равнище.

Научните трудове включват:

- Три самостоятелни монографии;
- Дисертационният труд за присъждане на ОНС „доктор“, отпечатан в книга;
- Две самостоятелни глави в колективна монография;
- 25 публикации (студии, статии, доклади), от които 22 самостоятелни и 3 в съавторство;
- Два университетски учебника/ръководства, от които 1 самостоятелен и учебно ръководство в съавторство.

В структурно отношение научната продукция на главен асистент д-р Калоян Дамянов се състои от три направления:

1. Изследвания, фокусирани върху развитието на приобщаващото образование;
2. Изследвания, насочени към обучителни подходи и терапевтична подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);

3. Изследвания, разглеждащи социално-педагогическото и интеркултурното взаимодействие в образователната среда.

Основният фокус в неговите публикации (първо направление) е поставен върху развитието на приобщаващото образование. Това се отнася както за неговите монографии, така и за публикуваните студии, статии и доклади.

Ще се спра на някои от по-важните публикации, имащи отношение към спецификата на обявения конкурс и научно-преподавателските качества на главен асистент д-р Калоян Дамянов.

Монографията: Функционална оценка и интензивност на подкрепата в приобщаващото образование разглежда въпросите, свързани с функционалната оценка и нейната роля за определяне интензивността на допълващата подкрепа. Това е един значим въпрос, свързан с образователната политика и промените в нормативната уредба, регламентиращи правото за равен достъп до качествено образование на деца със специални образователни потребности (ДСОП). Основните акценти в обсъжданата монография са, от една страна, концепцията за приобщаващото образование, на което се прави задълбочен анализ и от друга, идеята за интензивността на допълнителната подкрепа, от която се нуждаят и децата в риск, и децата с хронични заболявания, и такива с изяви дарби. От тази гледна точка монографията, представена от главен асистент д-р Калоян Дамянов е навременна, оригинална и нестандартна.

Целенасочено и професионално авторът представя дизайна на своето експериментално изследване и обосновава надеждността на използваните изследователски методи. Положителен момент в разработката е представянето и анализа на Картата за функционалната оценка, нейната структура и приложение в образователния контекст.

Компетентно и задълбочено се анализират резултатите от проведеното изследване, като се обосновава ефективността на интензивната подкрепа върху учебните резултати на учениците със СОП. Значим момент в обсъжданата монография са препоръките, направени с оглед на бъдещите проучвания, съвместими с политиката на приобщаващото образование. Предложената монография се обсъжда в качеството си на хабилитационен труд.

Монографията: Приобщаващо образование и организация на подкрепящата среда е разработена на базата на дисертационния труд. Чрез нея авторът провокира създаването на стратегии за оптимизиране на подкрепящата общообразователна среда. В монографията са описани предимствата на приобщаващото образование, представени са

термините и основните компоненти, които съдействат за обучението на ДСОП, обосновава се необходимостта от екипна работа и законодателни инициативи. Адмирации заслужава интереса и желанието на автора да предложи нови модели на обучение, съобразени с действащите международни стандарти. Това е в унисон със съвременните тенденции за оптимизиране на приобщаващата образователна среда, преодоляване на стигматизацията и регламентиране на законови промени, стимулиращи създаването на адекватна подкрепяща среда.

Други публикации в това направление. Като цяло в тези публикации д-р Калоян Дамянов представя парадигмата приобщаващо образование на ДСОП, като почти навсякъде акцентира върху ролята на ресурсния учител, необходимостта от адаптация на учебния материал и изграждане на силни партньорства между специалистите за успешното прилагане на съвместното преподаване.

Значимо място в публикациите на главен асистент д-р Калоян Дамянов заемат въпросите, свързани с професионалната квалификация на работещите с приобщени деца, представянето на добри практики, регламентиране на общата и допълнителна подкрепа.

Към втория раздел: *Изследвания, насочени към обучителни подходи и терапевтична подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности* е представена монографията: *Образователно и социално включване на ученици с умствена изостаналост и множество увреждания*. В нея се обосновават възможностите на учениците с умствена изостаналост и множество увреждания за обучение и развитие, като се лансира концепцията за социалното и емоционално включване на тези ученици.

Другите публикации в това направление представят идеи за включването на трудовата терапия в индивидуалните учебни планове за подобряване на когнитивните, моторните и сензорни умения на учениците. Според автора връзката между различните институции е предпоставка за гарантирането на равнопоставеност и достъпност до образователните заведения.

Към третия раздел: *Изследвания, разглеждащи социално-педагогическото и интеркултурно взаимодействие в образователната среда* е включена монографията: *Социално-педагогическа подкрепа и превенция на отпадането от училищно образование*. Монографията разглежда актуална проблематика, отнасяща се до отпадането на ученици от училищата, и свързаната с това явление превенция. Адмирации заслужава фактът, че в това изследване са включени 25 образователни институции от 10 области, което демонстрира сериозността на проблема и необходимостта той да бъде

решен. Най-същественото в случая е, че авторът предлага нови практики в борбата срещу отпадането.

В този контекст са и останалите публикации в този раздел, като акцент се поставя върху межкултурната комуникация в процеса на приобщаващото образование. Тези публикации подчертават необходимостта от създаването на национален модел за социално-педагогическа подкрепа.

Уважение заслужава фактът, че повечето от научно-теоретичните разработки на главен асистент д-р Калоян Дамянов са апробирани и внедрени в реалния педагогически процес

Тук ще спомена и за голямата проектна дейност, която намира израз в участия в различни национални и международни форуми.

Всичко това е един много сериозен атестат за кандидата за академична степен „доцент“.

2. Наукометрични показатели

Минималните национални изисквания за присъждане на точки, свързани с научна продукция, са поместени по чл. 25 от Закона за развитието на академичния състав в Република България. Общият брой точки, които събира авторът по тези показатели (А-50, В-100, Г-625, Д-160, Е-180), е 1115 точки. Минималният брой точки според Националните изисквания за заемане длъжността „доцент“ са 400. Това означава, че главен асистент д-р Калоян Дамянов многократно ги надвишава.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси

Цялата публикационна дейност на главен асистент д-р Калоян Дамянов е разположена в три основни направления. При представянето на публикационната активност у нас и в чужбина тези направления са анализирани. Авторът в синтезиран вид описва приносните моменти на своите разработки. Приемам тези приноси за реални.

Тук ще добавя факта, че с цялата си научна дейност и активна позиция на изследовател, теоретик и практик главен асистент д-р Калоян Дамянов популяризира постиженията на специалната педагогика у нас и в чужбина. С многобройните си разработки, монографии, учебници, пособия, изяви в качеството си на учител и преподавател той допринася много за оптимизирането на приобщаващото образование. В контекста на казаното ще добавя изключително големия обем анализирана

проблематика, която е представена от самия автор. Кандидатът реализира задълбочени, всеобхватни и професионално направени интерпретации, чрез които се обосновава необходимостта от търсенето и намирането на иновативни подходи при организирането и структурирането на приобщаващата образователна среда.

Главен асистент д-р Калоян Дамянов има 13 забелязани цитирания. Това е напълно достатъчно за заемане на академичната длъжност, за която кандидатства.

Броят и качеството на рецензираните публикации, научните приноси и оригиналността на проведените изследвания отговарят напълно на минималните научни изисквания за придобиване на академичната длъжност „доцент“.

4. Критични бележки, препоръки, въпроси

Нямам критични забележки.

Въпрос: Какви са шансовете на ДСОП, завършили първа степен на гимназиалното образование, да се реализират. Препоръката ми е в тази насока, а именно проучване и представяне на чуждия опит пред отговорните институции с цел разкриване на повече работни места за учениците със СОП.

5. Заключение

Смятам, че рецензираната научна продукция отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност, за която кандидатства главен асистент д-р Калоян Дамянов.

От написаното с убеденост мога да заявя, че главен асистент д-р Калоян Дамянов има потенциал да продължи своите научно-изследователски търсения, с което ще подпомогне за внедряването на иновации в науката, занимаваща се с приобщаването на учениците със специални образователни потребности.

Въз основа на всичко положително, описано и аргументирано в моето становище, имайки предвид качествата и възможностите на главен асистент д-р Калоян Дамянов предлагам на УВАЖАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ да гласува с положителен вот за заемане на академичната длъжност „доцент.“

Дата: 19.02.2025 г.

Член на научното жури:

Проф. д-р К. Караджова